

Declaració conjunta de la taula de consorcis, grups de compra, REBIUN i CSIC en relació amb els drets i restriccions de la IA

Maig 2024

A mesura que la intel·ligència artificial (d'ara endavant, IA) -en particular, la IA generativa i els models de llenguatge de grans dimensions- ha tingut un ràpid desenvolupament des del llançament al públic a finals de 2022 de ChatGPT, els proveïdors de recursos electrònics han començat a presentar, a les seves llicències amb biblioteques i consorcis, nous termes que estableixen drets i restriccions relacionats amb la IA.

Atès que les biblioteques i els proveïdors han de lidiar amb un panorama tecnològic i legal de la IA que canvia molt ràpidament, l'ICOLC vol donar suport als seus membres en els seus esforços per garantir que els drets de les persones usuàries de les biblioteques es mantinguin alineats amb els interessos i valors de les organitzacions. Dit això, l'ICOLC reconeix que aquests drets són imperatius per donar suport a:

- La transformació digital a la investigació
- L'accés equitatiu a la informació
- La transició a l'accés obert a la comunicació acadèmica

Tots aquests canvis revolucionaris veuen el potencial limitat si no es permet legalment l'ús complet de les tecnologies d'IA.

Per això, l'ICOLC recolza i defensa els principis següents pel que fa a les clàusules d'IA que apareixen a les llicències negociades i signades pels consorcis de biblioteques:

- Les clàusules d'IA permetran el seu ús per a tots i cadascun dels fins legals que serveixin de suport a les funcions principals dels membres del consorci i que tinguin un caràcter de recerca no comercial.
- Les llicències plurianuals que incloguin clàusules d'IA establiran formalment possibilitats per a la revisió i/o actualització del text relacionat amb la IA durant la vigència de l'acord, per reflectir així els avenços legals o tecnològics.
- Les clàusules d'IA no restringiran les accions de les persones usuàries de manera que es tornin inaplicables.
- Les clàusules d'IA no impediran de cap manera que les persones usuàries autoritzades facin plenament accessibles els continguts sota llicència, de qualsevol forma legal, a altre personal autoritzat.
- Les clàusules d'IA no s'introduiran en una negociació de manera que limitin la possibilitat que un consorci les pugui revisar d'acord amb el procediment de revisió normal.
- Les clàusules d'IA no incorporaran noves clàusules de responsabilitat més enllà de l'àmbit del que s'ha acordat prèviament, en particular pel que fa a les accions de les persones usuàries autoritzades.